

СПОСОБИ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ МОВНИХ НАВИЧОК ДЛЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Рибалка Наталя Вікторівна

асистент кафедри іноземної філології, українознавства
та соціально-правових дисциплін
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
Україна, м.Кривий Ріг

Анотація: У статті розглянуто чотири мовні навички, які необхідно розвивати для повноцінного спілкування іноземною мовою та надано перелік доступних ресурсів сьогодення для їх розвитку. Також акцентовано увагу, що шлях до майстерності - це практика, тому щоб придбати кожен з цих навичок, іноземна мова повинна стати невід'ємною частиною життя і однією з таких можливостей є програма молодіжного культурного обміну Au-pair, особливість якої - це безпосередній контакт з носіями мови і повне занурення в іноземне мовне середовище, а також знайомство із культурою та традиціями інших країн, мови яких вивчаються.

Ключові слова: іноземні мови, мовні навички, програма Au-pair, культурний обмін, іншомовна комунікація.

Для чого люди взагалі освоюють іноземні мови? На це запитання кожен відповідає по-різному, але в основному це щоб досягти успіху в кар'єрі, виїхати в іншу країну або просто тому що нам подобається ця мова і культура її носіїв. Тим часом вивчення мов несе в собі величезну користь для нашої психіки і для розвитку мозку. Цікаво, що з цієї точки зору краще володіти кількома мовами не досконало, ніж вивчити одну іноземну мову досконало.

Завдяки різним тестам і дослідженням стало відомо, що вивчення іноземних мов покращує пам'ять; змушує наш мозок збільшуватися в об'ємі і відкриває для себе достатньо звуків, які він раніше не міг виділяти та розмежовувати. Людина, яка опановує іноземну мову має краще здібності до музики і надалі робить більш помітні успіхи в оволодінні музичними інструментами.

Також знавці мов відрізняються здібностями до кращої концентрації і багатозадачності. Вони здатні легше маневрувати між завданнями і паралельно вирішувати кілька різних проблем. Крім того, вони швидше і легше пристосовуються до несподіваних змін обставин [2].

Іноземна мова освоюється за тим же принципом, що і рідна. Спочатку слухаємо, потім говоримо, потім читаємо і пишемо. Аудіювання, говоріння, читання і письмо – чотири мовні навички, які необхідно розвивати для повноцінного спілкування.

Аудіювання і читання – це рецептивні види мовленнєвої діяльності, тобто та інформація, яку ми сприймаємо.

Аудіювання відіграє важливу роль в процесі вивчення будь-якої іноземної мови. Завдяки якісному аудіюванню ви не тільки зможете розуміти чуже мовлення, а й навчитеся більш правильно і точно висловлювати власні думки. Щоб поліпшити своє сприйняття на слух потрібно багато слухати, причому звертати увагу не тільки на те, що говориться, але і на те, як це робиться. В наш час з доступних ресурсів можна звернути увагу на:

- *Музику*. Неважливо, що це буде, сучасні хіти або пісні, які були популярні багато років тому. Просто вибирайте те, що вам найбільше до смаку. Обов'язково звертайте увагу на слова (іноді перед прослуховуванням варто прогледіти текст пісні – так буде простіше зрозуміти про що в ній йдеться).

- *Фільми, телешоу, новини, розважальні програми, радіо і т.д.* Почніть з класики жанру, тобто кіно. Один і той же фільм краще дивитися кілька разів: спочатку з субтитрами, а потім, коли відчуєте себе більш впевнено, без. Також ви можете слухати радіо – не тільки вдома, але і з телефону в будь-якому

зручному для вас місці. Навіть якщо ви не вслуховуєтесь, вуха все одно будуть звикати до звуків іноземної мови.

- *Виставки, вистави, лекції іноземною мовою.* Школи іноземних мов та інші організації і культурні центри часто влаштовують заходи подібного роду.

Читання— це складний процес, що відбувається в головному мозку. Потрібно зв'язати сенс зі словами і фразами, які виражаються на листі за допомогою певних символів. Крім цього, читаючи той чи інший уривок, важливо зрозуміти граматику і структуру мови. Якщо ви навчитеся добре читати, то це дуже стане в нагоді вам надалі. Ви зможете:

- *Читати книги і статті в інтернеті.* Особливо підходять ті твори, які ви вже читали рідною мовою, або ж ті, які були екранізовані. Почніть з легких книг, наприклад дитячої літератури або коміксів. Картинки допоможуть зрозуміти зміст, навіть якщо ви зустрінете багато незнайомих слів.

- *Змініть мову на іноземну в налаштуваннях мобільного телефону / комп'ютера / планшета.* Ви будете асоціювати ту чи іншу функцію з конкретним словом і тим самим поповните свій словниковий запас.

Письмо і говоріння відносяться до продуктивного типу: це те, що ми створюємо самі і хоча багато людей бояться висловлювати свої думки в письмовій формі, кожна людина при наявності належного бажання і терпіння може цьому навчитися.

- *Випишіть слова і вирази, які здаються вам корисними.* Записуйте нову лексику разом із перекладом і прикладами, так як легше і результативніше слова запам'ятовуються саме в контексті. непоганою ідеєю буде завести спеціальний блокнот-словничок.

- *Пишіть коментарі в іноземних блогах.* Зараз блоги виконують функцію щоденника або журналу. Люди діляться там своїми ідеями і думками. Тематика блогів може бути самою різноманітною, починаючи від в'язання шарфів, закінчуючи більш складними технічними або філософськими темами. Але у всіх блогів є одна спільна риса: вони інтерактивні. Це означає, що читачі можуть залишати коментарі та обговорювати прочитане. Навіть не будучи

фанатом блогів, ви можете знайти той, який зможе вас зацікавити і необов'язково бути експертом, щоб написати пару пропозицій і розповісти, що ви думаєте або відчуваєте після прочитання того чи іншого поста.

Часто саме говоріння виявляється самим каверзним для освоєння навиком. Спробуйте говорити, навіть якщо ви тільки починаєте вивчати іноземну мову. Існує величезна кількість корисних і цікавих методів щодо поліпшення розмовної мови:

- *Приєднуйтесь до голосових чатів.* Технології соціальних мереж зробили крок вперед, тому, незалежно від свого місцезнаходження, ви можете стати учасником якогось тематичного чату.

- *Записуйте свою промову.* Можливо, ця рекомендація звучить дещо кумедно, але насправді після прослуховування записів ви будете добре помічати свої недоліки і почнете робити повторні записи, поки, нарешті, не залишитеся задоволені результатом.

- *Розмовляйте з учасниками своєї мовної групи і за межами навчального закладу на іноземній мові.* Ви можете збиратися і грати в ігри, влаштовувати спільні чаювання або походи в кафе і просто спілкуватися один з одним [1].

Шлях до майстерності – це практика, тому щоб придбати кожен з цих навичок, потрібно з головою зануритися в іноземну мову. Вона повинна стати невід'ємною частиною вашого життя. Однією з таких можливостей є програма культурного обміну Au-pair.

Програма Au-pair («о-пер») підходить для молоді у віці від 18 до 26 років, яка має бажання отримати безцінний досвід проживання закордоном, вивчити досконало іноземні мови, познайомитися з новими культурами і традиціями інших країн, а також знайти багато нових друзів.

Кожна людина прагне до кращого, і кожна нація – до високого рівня життя. І ви не отримаєте подібного цінного досвіду жодним іншим чином, крім як живучи в звичайній родині. Програма Au-Pair дає можливість жити протягом року в іншій країні в приймаючій сім'ї, виконувати нескладні доручення по дому і доглядати за дітьми.

На сьогоднішній день в цій програмі беруть участь майже всі країни світу, а саме Данія, Швейцарія, Бельгія, США, Нідерланди, Австралія, Китай, Норвегія, Швеція, Франція, Німеччина, Австрія та Іспанія, тому дана програма користується популярністю серед молоді всіх країн світу і останнім часом українці не виняток.

Українські учасники програми Au-Pair цікаві приймаючим сім'ям з Німеччини, Бельгії, Голландії та США завдяки тому, що вони найчастіше добре володіють мовою країни або швидко можуть вивчити потрібну мову до хорошого рівня. Наприклад Au-Pair із Китаю за весь рік може так і не вивчити добре німецьку мову, а сім'ї воліють, щоб з їх дітьми говорили якщо не на літературному, то принаймні на грамотному розмовному рівні. Також важливим є те, що Україна хоч і не найбагатша, але все ж європейська країна. Наприклад, Au-Pair з Нігерії може більше допомагати родині, але сім'ї також важче буде звикнути до її повсякденних манер і звичок.

«Au-pair» – це величезна міжнародна програма молодіжного культурного обміну, яка народилася більше 50 років тому. Дана програма регулюється загальноєвропейською постановою з 1969 року, а з 1994 року - і Міжнародною асоціацією агентств Au-pair в Копенгагені IAPA.

Історія «Au-pair» бере витік в минулому столітті, коли німецькомовні сім'ї в Швейцарії посилали своїх доньок в знайомі французькі сім'ї з метою вивчення французької мови і правил етикету. Це були родини середнього класу, які не мали коштів для повноцінної освіти своїх дітей.

Деякі помилково перекладають слово Au-pair як няня. Насправді назва програми "Au-pair" має французьке коріння і означає "на рівних". Це означає проживання на рівних відносинах у приймаючих сім'ях і взаємовигідне співробітництво, а не в ролі Попелюшки. Відповідно, ви їдете в незнайому країну не тільки щоб щось "дати", але і щоб щось отримати.

Мета програми на сьогоднішній день, як це не несподівано, далека тільки від того, щоб полегшити життя працюючим батькам і надати роботу молоді. В першу чергу програма спрямована на інтеграцію молодих людей в системі

сучасної цивілізації, де державні кордони з кожним роком стають все більш прозорішими. Молодь завжди налаштована на сприйняття всього нового, перспективного. Програма ж дає прекрасний шанс молодій людині відразу зробити повне занурення в зовсім інший побут, ментальність, мовне середовище іншої країни. Можна назвати цю програму і своєрідним стартом в життя. Для багатьох вона стала саме таким відправним пунктом, першим кроком на шляху до отримання освіти та будівництва кар'єри.

Беручи участь в програмі Au-pair, ви маєте реальну можливість познайомитися з культурою, звичаями і побутом іншої країни, завести нових друзів, вивчити іноземну мову або закріпити на практиці свої знання. Крім того, в рамках Au-pair проходять зустрічі та заходи, на яких можна спілкуватися з іншими учасниками програми з різних країн. Крім того, якщо ви вже вирішили вступити до навчального закладу в конкретній країні, то у вас є унікальна можливість адаптуватися в цій країні до початку навчання, а також отримати студентську візу, не залишаючи країни, після року перебування в якості учасника програми Au-pair. Однією з головних переваг цієї програми становить і те, що вона повністю окупається, причому не тільки стосовно фінансів, але і в плані досвіду і розширення кругозору.

Так як метою програми Au-pair є вивчення іноземної мови, тому високого рівня знання німецької або англійської мови сім'ї від Вас не чекають. Але все ж працюючи з дітьми і проживаючи в іншій країні, потрібно вміти хоча б взагалі пояснити будь-які життєві ситуації, які можуть статися. Саме тому учасники повинні мати як мінімум базові знання іноземної мови. У німецькій мові - це мінімум рівень A1 / A2, в англійській - рівень Pre-Intermediate / Intermediate. За статистикою на отримання такого рівня на спеціальних мовних курсах потрібно близько 3-5 місяців.

Всі приймаючі країни відрізняються високою якістю життя, соціальним та медичним забезпеченням. Тут встановлені досить суворі закони, які дійсно необхідно виконувати. Найбільшу пропускну здатність забезпечують три напрямки, які хотілося б виділити окремо.

Для тих, хто бажає вивчати німецьку мову ідеально підійде програма в Німеччині. Німеччина є зручним відправним пунктом для мандрівників. Німці - це ввічливі люди, які люблять субординацію. Вони проявляють великий інтерес до всіх іноземців. У великих містах часто можна зустріти російськомовних людей.

Добре знаєте англійську мову або ж бажаєте підвищити її рівень? Для вас відкрита дорога в США.

Якщо ви бажаєте навчитися добре висловлюватися французькою мовою - можна поїхати в Париж, або в його передмістя [3].

З усього вищесказаного можна зробити висновок, що особливість даної програми – це безпосередній контакт з носіями мови і повне занурення в іноземне мовне середовище, а переваги наступні:

1. Вільне володіння іноземною мовою - за рік участі в програмі Au-Pair і проживання в сім'ї ви освоїте мову у всіх її тонкощах, адже живе спілкування часто ефективніше ніж просто заняття.
2. Можливість після закінчення програми вступити до Вищих навчальних закладів Німеччини (навчання для іноземців безкоштовна при наявності хоча б одного року навчання у ВНЗ своєї батьківщини) і здобути освіту за кордоном з подальшим працевлаштуванням в обраній країні.
3. Завдяки їй існує можливість познайомитися з країною «зсередини», проживаючи нарівні з її громадянами; можливість перейнятися культурою іншої країни, зрозуміти спосіб мислення її жителів, вивчити побут, живу мову, всі особливості життя в іншій країні.
4. Придбання нових навичок. Це не тільки удосконалення свого володіння іноземною мовою або ж отримання нових знань. Au Pair - величезний досвід в педагогіці і вихованні дітей. До того ж це навик самотійного життя за кордоном, що дозволяє дізнатися всі шляхи і можливості подальшого навчання, кар'єри і життя в даній країні.
5. В ході програми можна розширити свій кругозір і побачити світ з мінімальними витратами - ви можете подорожувати по місту і навіть країні у

вихідні дні та під час відпустки, а в разі Au-Pair в Європі - виїжджати і в інші країни Шенгенської зони.

6. Програма "Au-pair" найдоступніша програма обміну - більшість витрат бере на себе приймаюча родина.

7. Вам забезпечені незабутні враження і приємні переживання.

А взагалі програма Au-pair – це чудова можливість ще на рік затримати стрімко тікаючий час дитинства. Адже з французького Au-pair перекладається як «на рівних». А міжнародна няня в родині живе саме так, на правах старшої дитини. На рівних! Та й перша відповідальність і перші серйозні обов'язки - як перший поцілунок. Не забуваються ніколи!

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1.10 способів удружувати свій англійський. URL: <https://www.wallstreetenglish.ru/blog/10-ways-improve-english-language-skills/>
2. Иностраннй язык и развитие мозга: 6 фактов. URL: https://emosurf.com/post/6724/Inostrannyu_yazyk_i_razvitie_mozga__6_faktov.html
3. Програма Au-pair. URL: <https://www.study.ua/program-7665.htm>